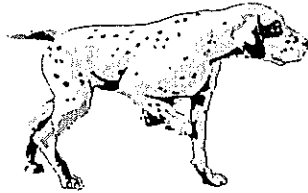
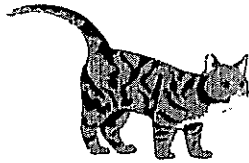

Wścieklizna

Wścieklizna jest chorobą zakaźną o ostrym przebiegu. Wywołuje ją wirus atakujący ośrodkowy układ nerwowy (mózgowie i rdzeń kręgowy) ssaków, w tym także ludzi.

Wirus wścieklizny wędruje wzdłuż nerwów obwodowych z miejsca zakażenia do ośrodkowego układu nerwowego i tam namnaża się.

Okres wylęgania wirusa, czyli czas od momentu zakażenia do pojawienia się pierwszych symptomów choroby, wynosi od 10 dni do 2 lat. Długość tego okresu zależy od dawki zakażającej i miejsca wprowadzenia wirusa do organizmu.

Na kilka dni (1-10) przed wystąpieniem klinicznych objawów choroby, wirus przedostaje się do ślinianek.

Do zakażenia wścieklizną dochodzi głównie w wyniku:

- pogryzienia przez chore zwierzę
- przedostania się śliny chorego zwierzęcia na skaleczenia i zadrapania skóry, na błony śluzowe (np. jamy ustnej, nosa), do spojówki oka.

Zwierząt chorych lub podejrzanych o wściekliznę nie należy dotykać, skórować, patroszyć.

Objawy wścieklizny u zwierząt:

- podwyższona ciepłota ciała
- nagła zmiana usposobienia zwierzęcia: łagodne stają się złośliwe i drażliwe, agresywne – spokojniejsze
- utrata wrodzonej bojaźliwości u zwierząt dzikich
- rozdrażnienie, niepokój
- wzmożone reakcje na bodźce zewnętrzne, ataki szału
- brak koordynacji ruchowej, nieźorność wzroku
- porażenie mięśni żuchwy, gardła, przełyku, ślinotok
- zaburzenia świadomości
- drgawki, otępienie, śpiączka

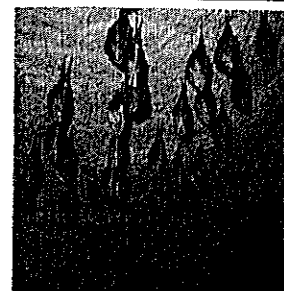
Objawy wścieklizny u człowieka:

- gorączka, ból głowy
- zaburzenia czucia w okolicy miejsca zakażenia
- wzmożona nerwowość i niepokój
- pobudzenie układu współczulnego przejawiające się m.in. łzawieniem, rozszerzeniem źrenic, potliwością wzmożonym wydzielaniem śliny
- bolesne skurcze mięśni gardła i przełyku przy przełykaniu
- ślinotok – z obawy przed bólem chory unika połykania śliny
- trudności w oddychaniu wywołane skurczami mięśni oddechowych
- napady drgawek
- porażenie, apatia, śpiączka

Objawowe zakażenia wścieklizną kończą się śmiercią.

Objawy wścieklizny u nietoperzy:

- zmiana usposobienia zwierzęcia: aktywność dzienna
- porażenia: utrata zdolności lotu, może chodzić
- często jest brudne, wychudzone, ma posklejane futro, zdarza się, że ma w pyszczku ziemię
- nadpobudliwość na dotyk, hałas: po dotknięciu pałkowato wygina grzbiet, mocno skrzeczy
- tendencja do przewracania się na grzbiet
- apatia, bezruch; zamknięte lub silnie przymknięte oczy
- początkowo próbuje jeść, pić, później nic nie połyka
- bywa, że rzuca się na pokarm bez gryzienia i połykania
- w końcowym etapie słabo reaguje na jakiegokolwiek bodźce

**Wirus stwierdzony
był najczęściej
(ok. 90%)
u mroczka
późnego**

Wścieklizną od nietoperza można się zarazić w wyniku pogryzienia, kontaktu z jego śliną lub moczem i przedostania się wirusa przez uszkodzoną skórę lub błony śluzowe. Rzadko notowana droga aerogenna zakażenia aerozolem ich odchodów jest możliwa w środowisku gromadzących się nietoperzy, w ich noclegowniach (jaskinie).

Wirus wścieklizny wykazuje stosunkowo dużą oporność na działanie czynników fizycznych i chemicznych oraz gnicie. W gnijących i podlegających autolizie zwłokach zwierząt zachowuje zakaźność przez kilka tygodni, w powierzchniowych warstwach ziemi przez 2-3 miesiące. Płynna ślina z wirusem może zakażać nawet po 24 godzinach, wysuszona po 14 godzinach.

Wirus ginie w kwaśnym odczynie środowiska w pH 3 po 30 minutach, w pH 4 po 24 godzinach. Roztwory 2-5% zwykle stosowanych środków odkażających niszczą go w ciągu kilku minut. Wirus bardzo szybko ginie **poza** zarażonym organizmem: jest szczególnie wrażliwy na formalinę, ług sodowy, alkohol etylowy, roztwory mydła i wodę utlenioną, w przeciągu kilku godzin (po 2h) zabija go promieniowanie słoneczne.

Jeśli żywy nietoperz wtargnie do pomieszczenia: należy umożliwić mu opuszczenie pomieszczenia najbliższej nocy, np. w następujący sposób:

- zamknąć drzwi do pozostałych pomieszczeń
- otworzyć szeroko okno lub drzwi
- zgasić światło i usunąć się z drogi nietoperza do otwartego okna lub drzwi
- upewnić się, że nietoperz opuścił pomieszczenie

Nie należy się bać, nietoperz latający w ciemnościach nie atakuje człowieka

**PAMIĘTAJ: NIE POWINNO SIĘ CHWYTAĆ GOŁĄ RĘKĄ JAKIKOLWIEK
DZIKICH ZWIERZĄT, MOGĄ BYĆ ONE WEKTORAMI CHORÓB
ZAKAŻNYCH – ZWŁASZCZA, JEŚLI WYGLĄDAJĄ NA CHORE!**